

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, ה' בשבט תשע"ז
 1 בפברואר 2017
 031/2017

ההוצאה הלאומית לרווחה, 2012-2013 National Expenditure on Welfare, 2012-2013

ההוצאות לרווחה נועדו להבטיח חיי רווחה לכלל האוכלוסייה וכוללות הוצאות על שירותים, על השקעות בנכסים קבועים (ציוד, כלי רכב ובנייה) ועל העברות בתחום הרווחה (קצבאות לאזרחים ותיקים, לאנשים עם מוגבלויות וכד' ותשלומי פנסיות). בהתאם להמלצות הועדה המייעצת לסטטיסטיקה על ההוצאה לרווחה, כדי לתת תמונה רחבה על רווחת האוכלוסייה מוצג גם סיכום שכולל את תשלומי הפנסיה לעובדים. תשלומי הפנסיה מוצגים בהמשך ההודעה בשורה נפרדת לפי סוג שירות.

תקציר הממצאים לשנת 2013

- **ההוצאה הלאומית לרווחה (כולל העברות למשקי בית, בין היתר פנסיות וקצבאות) הסתכמה ב-137.8 מיליארד ש"ח - 13.0% מהתמ"ג.** (ראו לוח א להלן).
- מתוך סך ההוצאה הלאומית לרווחה, 81% הוקצו ישירות למשקי בית באמצעות פנסיות וקצבאות (כגון לאזרחים ותיקים ולאנשים עם מוגבלויות), ואילו 19% הנותרים נותבו לייצור ולאספקה של שירותי רווחה (25.7 מיליארד ש"ח), כמו בשנים 2011-2012 (ראו לוח 1).
- 62.2% מממון פעילות הרווחה הגיע מהמגזר הממשלתי (כולל מלכ"רים ציבוריים) ו-22.1% מהממון הגיע ישירות ממשקי הבית. רק 12.7% מהממון הגיע מהמגזר העסקי, 1.7% ממגזר המלכ"רים הפרטיים (עמותות) ו-1.3% מהממון הגיע מתרומות מחו"ל. (ראו תרשים 2).
- כ-50% מהממון לרווחת אזרחים ותיקים (כולל פנסיות וקצבאות) מקורו במשרדי הממשלה, בדומה לשנת 2012. (ראו לוח 3).
- **ההוצאה הלאומית לרווחה לנפש בישראל (כולל העברות למשקי בית) הגיעה ב-2013 לכ-17,761 ש"ח.**
- **ההוצאה הלאומית לרווחה (ללא העברות למשקי בית) הסתכמה בשנת 2013 ב-25.7 מיליארד ש"ח - 2.4% מהתמ"ג, עלייה של 12.9% במחירים קבועים, לעומת 2012, שבה הסתכמה ההוצאה ב-23.5 מיליארד ש"ח (ראו תרשים 6 ו-7).** אומדנים מוקדמים מעידים על התמתנות העלייה בשנים 2014 ו-2015 ל-5.7% ול-1.3%, בהתאמה (ראו תרשים 6).
- **אספקת שירותי הרווחה (ללא העברות למשקי בית) על ידי המגזר העסקי הסתכמה ב-7.9 מיליארד ש"ח, שהם כ-31% מסך ההוצאה הלאומית לרווחה (ללא העברות למשקי בית) והתמקדה בעיקר באזרחים ותיקים. במילים אחרות, ארגונים עסקיים ותאגידים היו אחראיים על אספקת קרוב לשליש מכלל שירותי הרווחה בישראל. אספקת שירותי הרווחה על-ידי מגזר המלכ"רים הפרטיים הגיעה ל-40% מסך ההוצאה (10.3 מיליארד ש"ח) וחלק גדול ממנה ניתן לילדים ונוער. במגזר הממשלה (ללא מלכ"רים ציבוריים) הסתכמה אספקת שירותי הרווחה ב-6.8 מיליארד ש"ח, שהיו כ-26% מסך ההוצאה, ועוד 3% סופקו ע"י מלכ"רים ציבוריים (ראו תרשים 8).**

[הגדרות והסברים](#)

[ללוחות ולנתוני התרשימים](#)

הוצאה לאומית לרווחה

לוחות ההוצאה הלאומית לרווחה כוללים חלוקה בסיסית המציגה את ההוצאה הלאומית לרווחה לפי מגזר מממן (לוחות א, 3-1, תרשימים 5-1), והוצאה לאומית לפי מגזר מבצע (לוחות 4-6, תרשימים 6-8). חישוב ההוצאה הלאומית לרווחה לפי מגזר מממן נעשה על ידי ניתוח ההוצאות וההכנסות לכל מגזר בנפרד. המימון של כל מגזר חושב ע"י חיבור ההוצאות לביצוע עצמי של המגזר בתוספת העברות לכל המגזרים האחרים, ובניכוי העברות ממגזרים אחרים. סך המימון נטו, יבטא את מקור המימון הראשוני.

ההוצאה הלאומית לרווחה (כולל העברות למשקי בית), הסתכמה בשנת 2013 ב-137.8 מיליארד ש"ח, וחלקה בתוצר המקומי הגולמי היה 13.0%. לשם השוואה, ההוצאה הלאומית לחינוך ולבריאות היוו 7.9%-7.6% מהתמ"ג, בהתאמה.

ההוצאה הלאומית לרווחה (ללא העברות למשקי בית), הסתכמה בשנת 2013 ב-25.7 מיליארד ש"ח, חלקה בתוצר המקומי הגולמי היה 2.4%. הוצאה לאומית לרווחה, ללא העברות למשקי בית מבטאת את ההוצאה על ייצור שירותי רווחה שאותה ניתן לחלק לפי מגזר מבצע, ואילו ההוצאה עם העברות למשקי בית מבטאת את סך המימון, הכולל גם את כל ההעברות למטרות רווחה הניתנות למשקי בית, לרבות קצבאות הניתנות לאזרחים ותיקים, קצבאות לאנשים עם מוגבלויות ותשלומי פנסיה, המוצגים בהמשך ההודעה בשורה נפרדת לפי סוג שירות.

לוח א - מדדי רווחה, 2011-2013

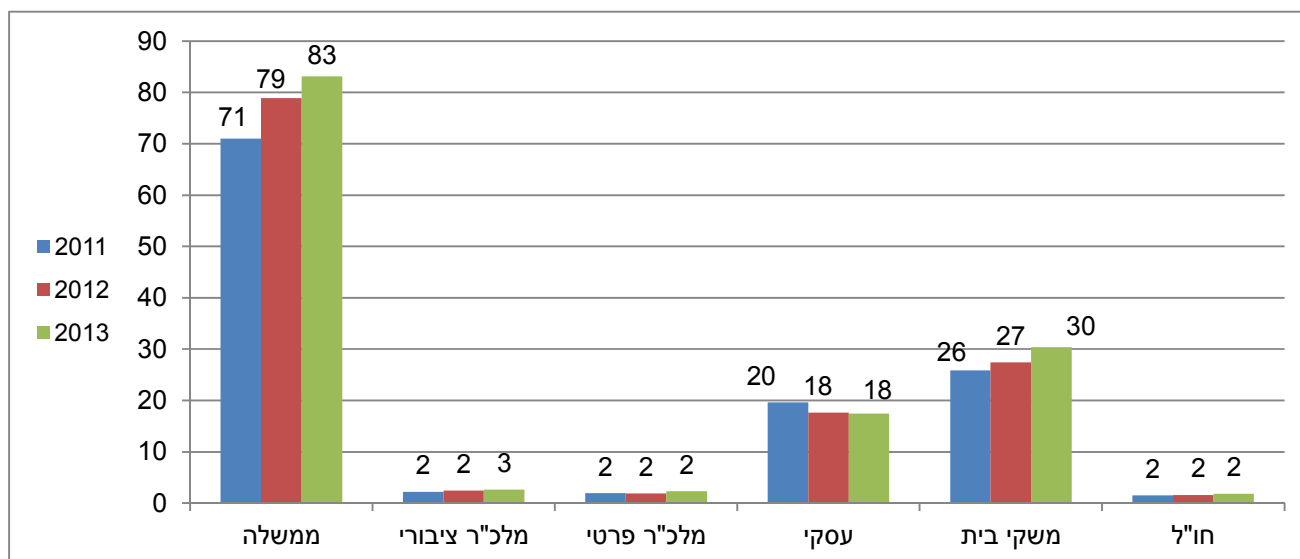
הוצאה לאומית לרווחה (ללא העברות למשקי בית)			הוצאה לאומית לרווחה (כולל העברות למשקי בית)			
2011	2012	2013	2011	2012	2013	
22,090	23,480	25,708	122,183	129,877	137,775	הוצאה לאומית לרווחה (במיליוני ש"ח)
2.4%	2.4%	2.4%	13.1%	13.1%	13.0%	הוצאה לאומית לרווחה כאחוז מהתמ"ג
3.0%	3.0%	3.1%	16.5%	16.6%	16.7%	הוצאה לאומית לרווחה כאחוז מסך הצריכה הפרטית והציבורית אזרחית
2,844	2,968	3,314	15,733	16,418	17,761	הוצאה לאומית לרווחה לנפש (בש"ח)
722	744	837	3,993	4,115	4,484	הוצאה לאומית לרווחה לנפש במונחי שווי כוח הקנייה (PPP) ¹
-	-	-	21.2%	21.1%	22.1%	מימון משקי הבית כאחוז מסך ההוצאה הלאומית לרווחה
-	-	-	59.9%	62.6%	62.2%	מימון המגזר הממשלתי (כולל מלכ"רים ציבוריים) כאחוז מסך ההוצאה הלאומית לרווחה

מימון הרווחה היווה 16.7% מסך הצריכה הפרטית והציבורית האזרחית וההוצאה לנפש הגיעה ל-17,761 ש"ח, שהם כ-4,484 \$ במונחי שווי כוח הקנייה (PPP).

¹ שווי כוח הקנייה (PPP - Purchasing Power Parity) - הוא שער חליפין מיוחד אשר באמצעותו ניתן לנכות את ההפרשים ברמת המחירים בין המדינות השונות. בסכום כסף שהוחלף באמצעות שווי כוח הקנייה (PPP), ניתן לקנות סל סחורות ושירותים זהה בכל המדינות. כלומר, ניתן לאמוד את כוח הקנייה של המטבעות השונים על בסיס אחיד.

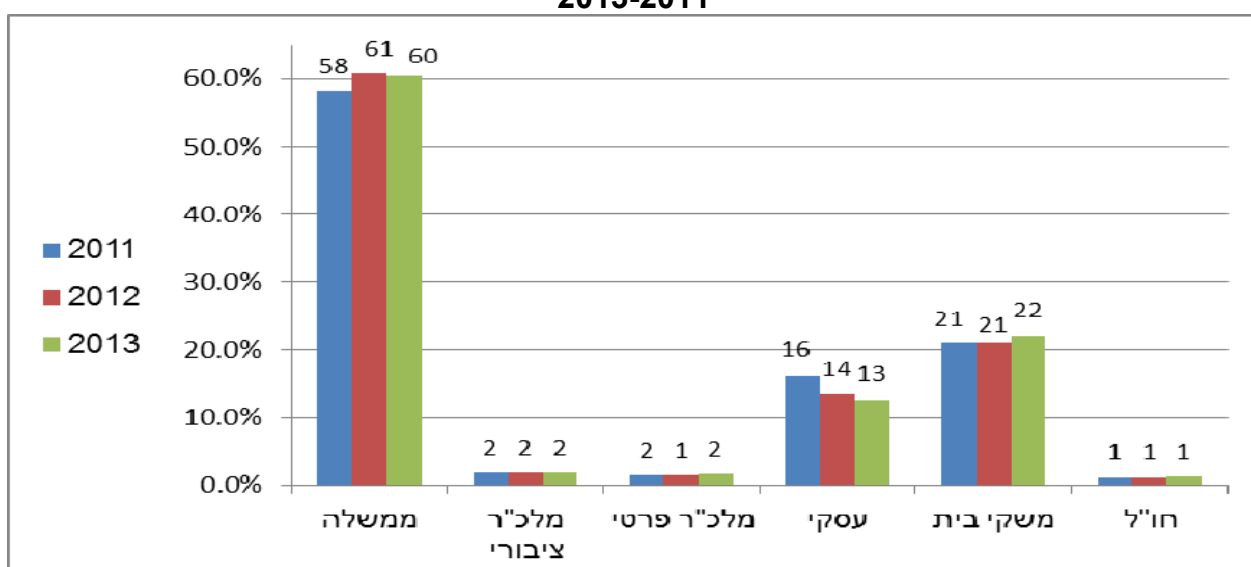
הוצאה לאומית לרווחה, לפי מגזר מממן

**תרשים 1 - הוצאה לאומית לרווחה (כולל העברות למשקי בית), לפי מגזר מממן, במיליארדי ש"ח
2013-2011**

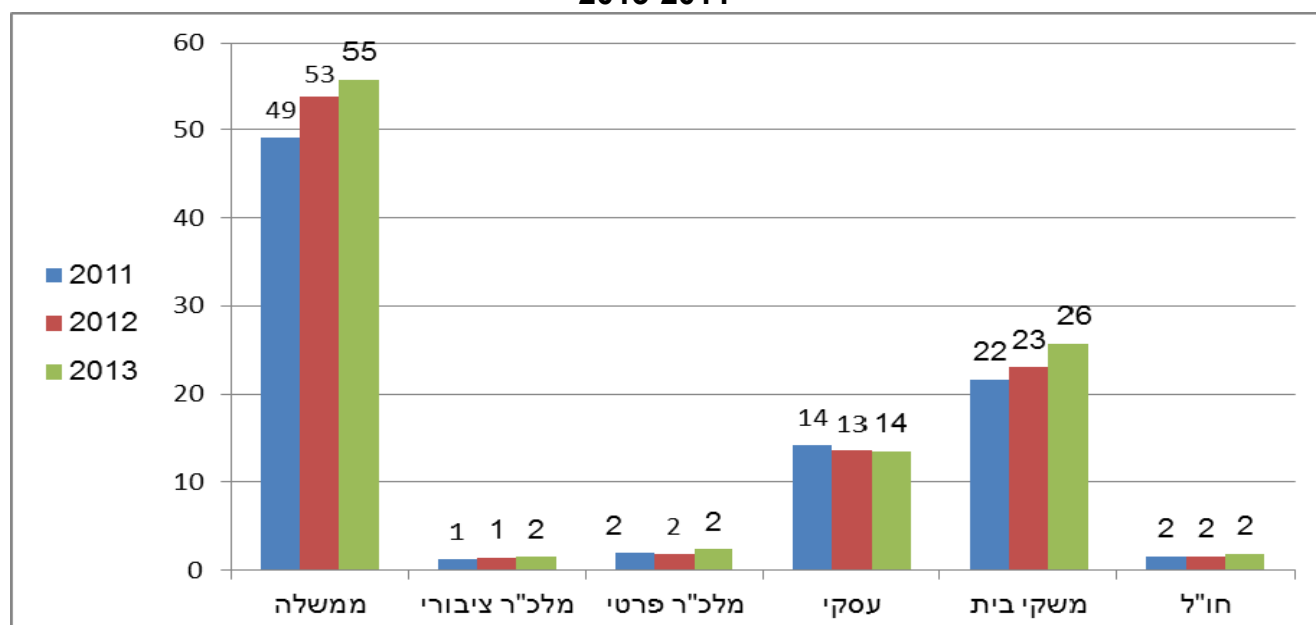
מימון ההוצאה הלאומית לרווחה, על ידי המגזר הממשלתי (ללא מלכ"רים ציבוריים), הגיע בשנת 2013 ל-83,134 מיליוני ש"ח, שהם כ-60% מכלל מימון ההוצאה הלאומית לרווחה (לוח 1). יחד עם המלכ"רים הציבוריים (שרוב מימוןם מהממשלה), מימון מגזר הממשלה הסתכם ב-62.2%. 22.1% מהמימון הגיע ממשקי הבית עצמם, כ-12.7% מהמימון הגיע מהמגזר העסקי, 1.9% מהמימון הגיע ממלכ"רים ציבוריים וחלקם של המלכ"רים הפרטיים ותרומות מחול"ל היה נמוך ועמד על 1.7% ועל 1.3%, בהתאמה. מנתוני תרשים 2 ניתן לראות כי חלקה של הממשלה במימון ההוצאה הלאומית לרווחה עלה בשנים 2013-2011 וחלקו של המגזר העסקי ירד במקביל.

**תרשים 2 - הוצאה לאומית לרווחה (כולל העברות למשקי בית), לפי מגזר מממן, באחוזים
2013-2011**

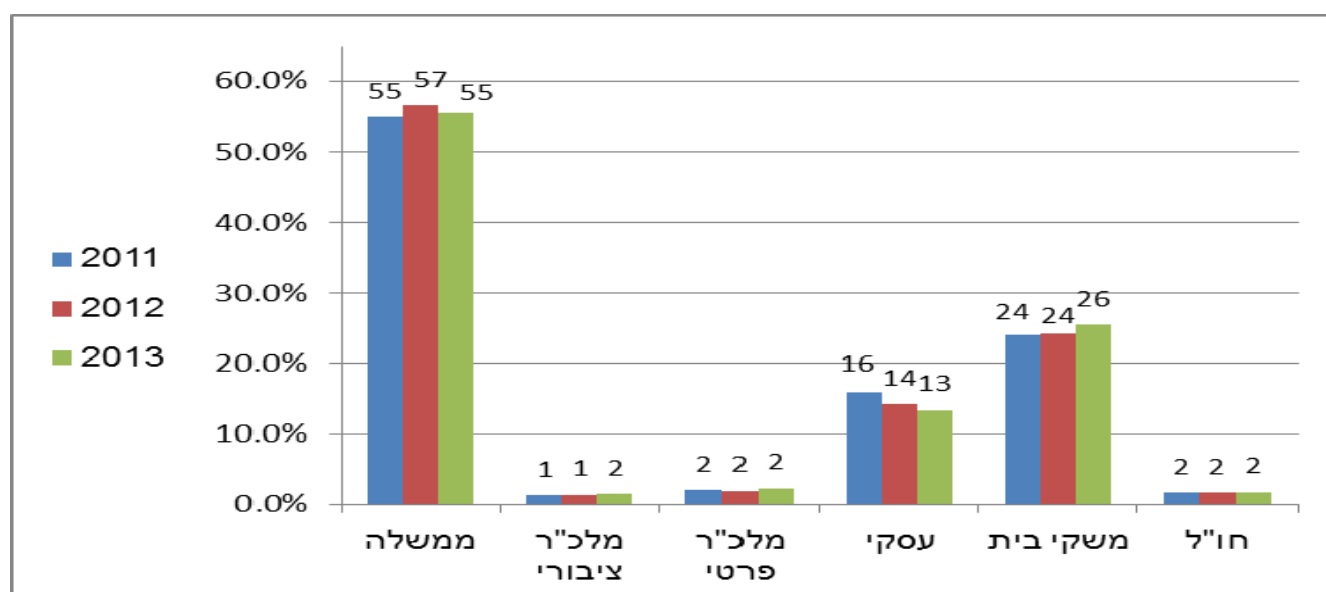

בחינת ההוצאה הלאומית לרווחה, **ללא תשלומי פנסיות** (תרשימים 3 ו-4 להלן), מעיד כי חלקה של הממשלה (ללא מלכ"רים ציבוריים) הגיע בשנת 2013 ל-55,791 מיליוני ש"ח, שהם כ-55% מכלל מימון ההוצאה הלאומית לרווחה. ניכרת עלייה במהלך שלוש השנים 2013-2011. חלקם של משקי הבית במימון ההוצאה ללא פנסיות הגיע לכ-26%.

תרשים 3 - הוצאה לאומית לרווחה, כולל העברות למשקי בית וללא פנסיות, לפי מגזר מממן, במיליארדי ש"ח 2013-2011

תרשים 4 - הוצאה לאומית לרווחה, כולל העברות למשקי בית וללא פנסיות, לפי מגזר מממן, באחוזים 2013-2011

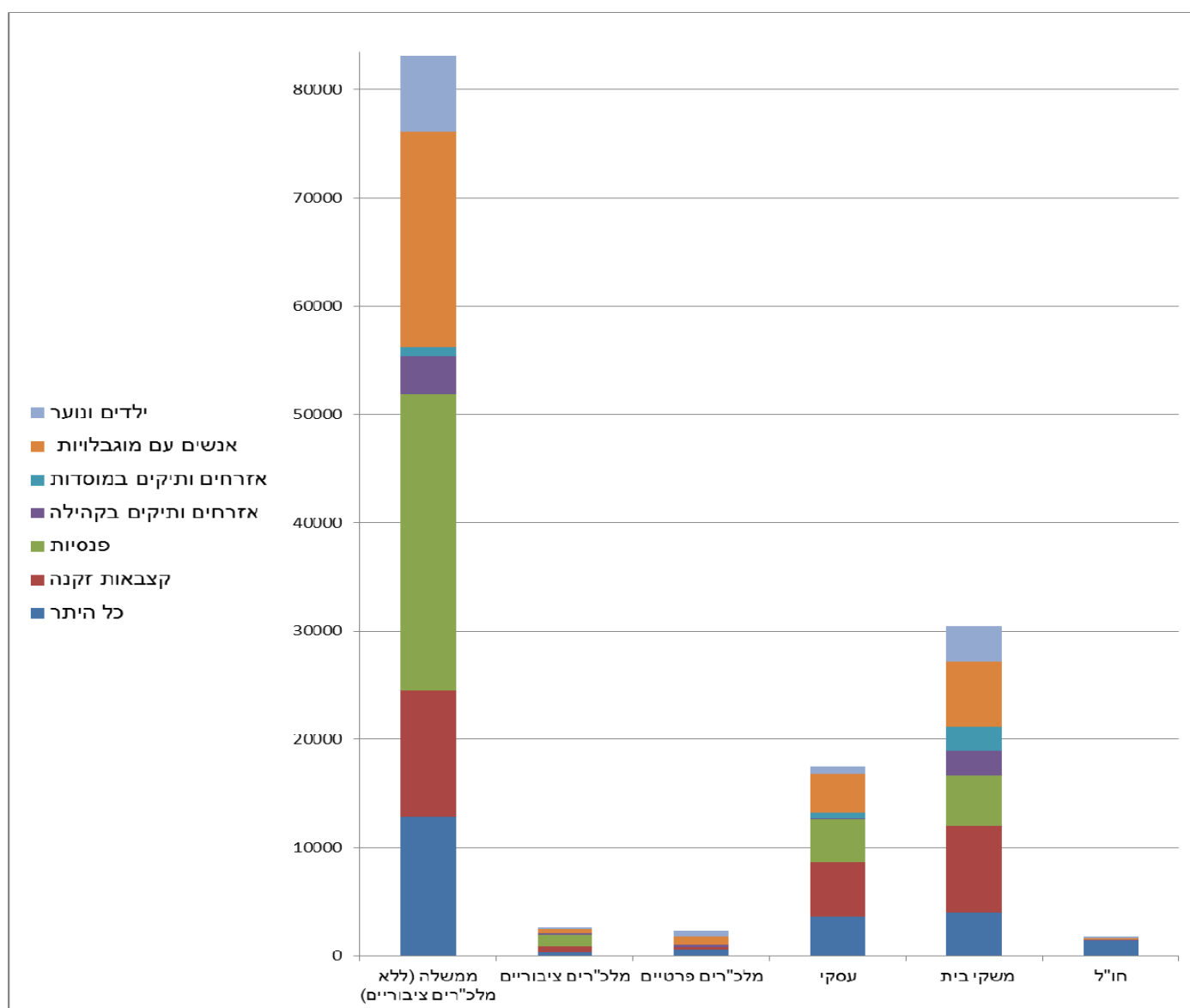

מלוח 3 ניתן לראות כי עיקר המימון לאזרחים ותיקים ניתן על ידי משרדי הממשלה והגיע ל-50%, ובסוג שירות פנסיות - 66% מהמימון הגיע ממשרדי ממשלה. לעומת זאת, בסוג שירות אזרחים ותיקים **במוסדות** עיקר המימון ניתן על ידי משקי הבית (61%), ואילו בסוג שירות אזרחים ותיקים **בקהילה** רוב המימון מתחלק בין משרדי ממשלה (51%) ומשקי בית (36%).

גם השירותים לילדים ונוער, משפחה, אנשים עם מוגבלויות, אוכלוסיות במצבי חירום, דיור ומובטלים ועידוד תעסוקה ממומנים בעיקר על ידי משרדי הממשלה (41%-87%). ערך שלילי במימון של ילדים ונוער ע"י ביטוח לאומי התקבל בגלל העברת גירעונות בביטוח לאומי בין סוגי השירות.

משקי הבית הם המממנים העיקריים בסוג שירות עזרה בעין (שווה כסף) - (53%) וסיוע כספי (לנמ"א) - (37%). המימון מחו"ל היה משמעותי בסוג שירות סיוע כספי (לנמ"א) (38%).

תרשים 5 - הוצאה לאומית לרווחה, לפי מגזר מממן ולפי סוג שירות, במיליוני ש"ח, 2013

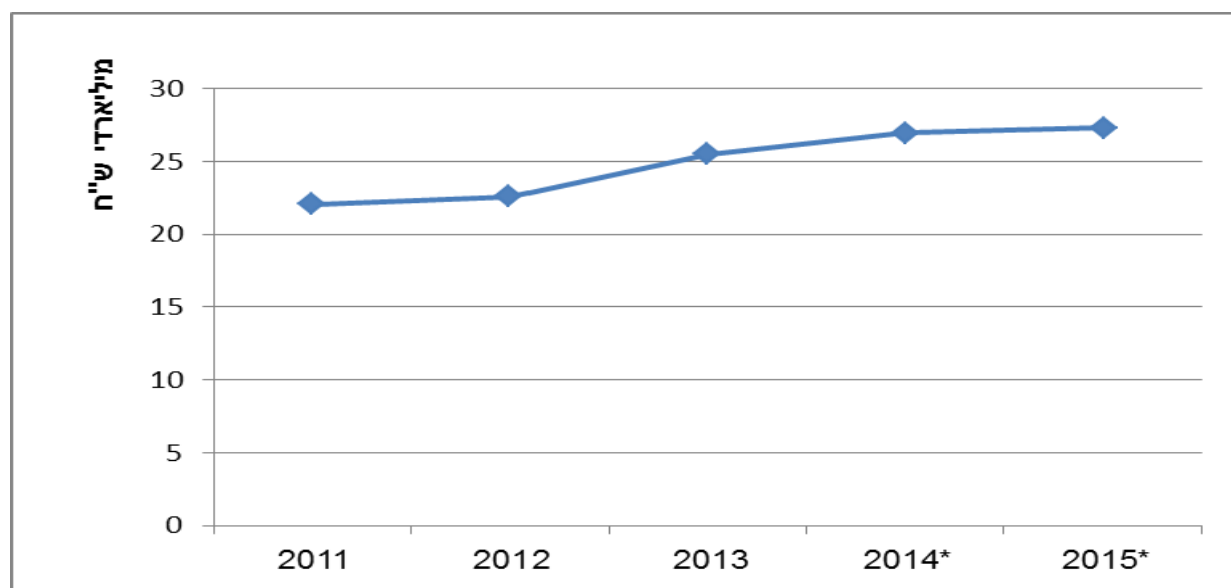

מנתוני תרשים 5 ניתן לראות כי במגזר העסקי ובמגזר המלכ"רים הציבוריים עיקר המימון הוא עבור סוג שירותי אזרחים ותיקים. במגזר המלכ"רים הציבוריים – כ-67% מהמימון עבור סוג שירותי אזרחים ותיקים, ומתוכו כ-43% עבור פנסיות וכ-21% עבור קצבאות אזרחים ותיקים. כ-52% מסך המימון של המגזר הממשלתי (ללא מלכ"רים ציבוריים) הוא עבור אזרחים ותיקים, ומתוכו כ-33% מהמימון עבור פנסיות. עיקר המימון של משקי הבית מנותב גם הוא לסוג שירותי אזרחים ותיקים (כ-56%), עיקר המימון הוא עבור קצבאות אזרחים ותיקים (כ-26%). במגזר המלכ"רים הפרטיים עיקר המימון מנותב לסוג שירותי אנשים עם מוגבלויות (כ-34%) וילדים ונוער (כ-21%). עיקר המימון מחו"ל מנותב לסיוע כספי (כ-27%).

הוצאה לאומית לרווחה לפי מגזר מבצע

כדי לבחון את האספקה של שירותי הרווחה, נבחנה ההוצאה הלאומית לרווחה, ללא העברות למשקי בית. הוצאה זו הסתכמה בשנת 2013 ב-25.7 מיליארד ש"ח, לעומת 23.5 מיליארד ש"ח ו-22.1 מיליארד ש"ח בשנים 2012 ו-2011, בהתאמה.

תרשים 6 - ההוצאה הלאומית לרווחה (ללא העברות למשקי בית) לשנים 2011-2015, במיליארדי ש"ח, במחירים קבועים של 2010

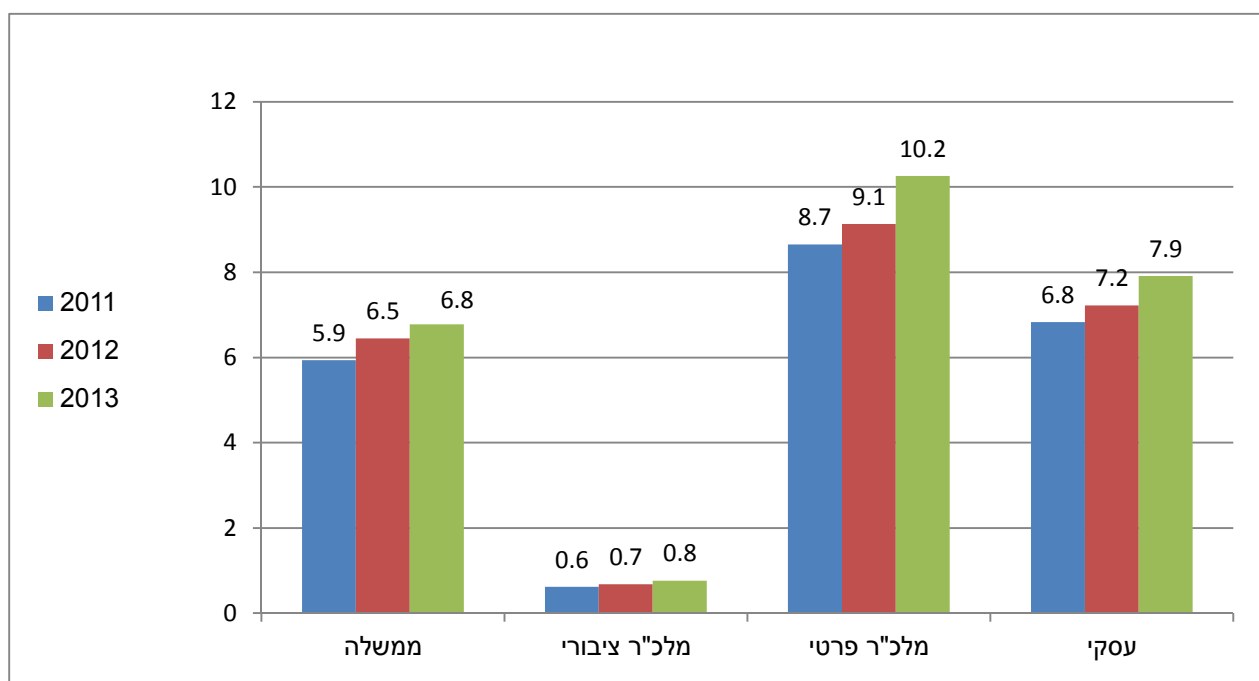

* אומדנים מוקדמים

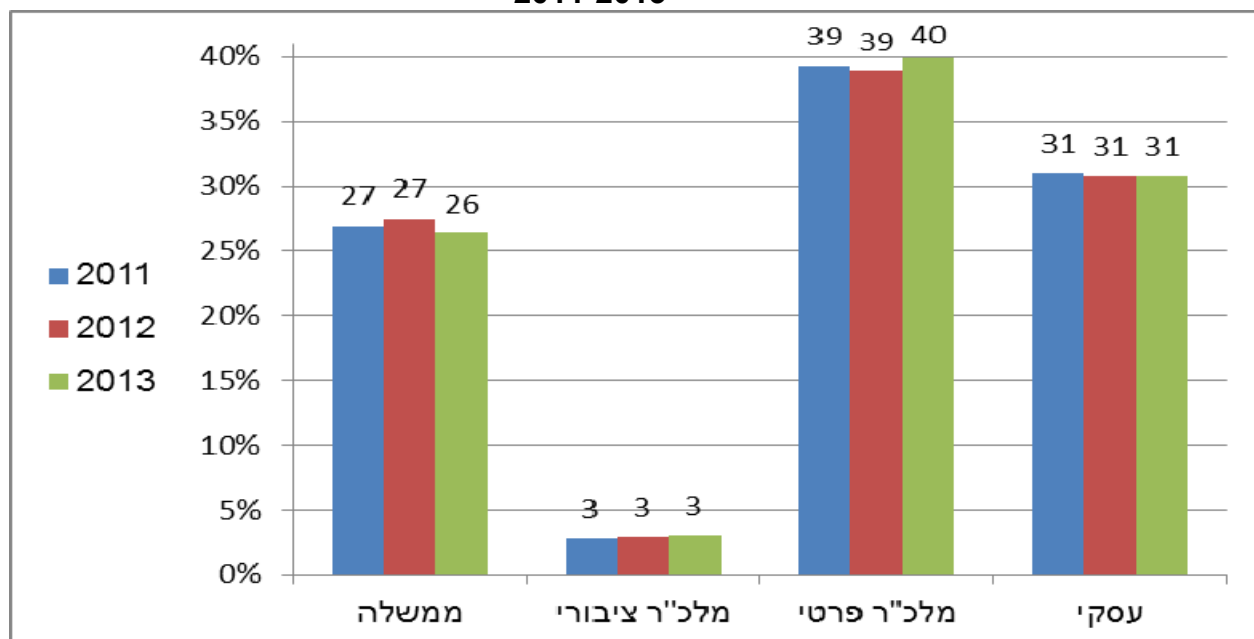
על פי אומדנים ראשוניים, בשנת 2015 עלתה ההוצאה הלאומית לרווחה (ללא העברות למשקי בית), במחירים קבועים, ב-1.3%, לאחר עלייה של 5.7% בשנת 2014 ועלייה ניכרת של כ-12.9% בשנת 2013 (ראו תרשים 6).

ההוצאה לרווחה, **במגזר המלכ"רים הפרטיים** הגיעה בשנת 2013 ל-10.2 מיליארדי ש"ח שהם 40% מכלל ההוצאה הלאומית לרווחה (ראו תרשים 7). יתר ההוצאה לרווחה בוצע **במגזר העסקי** - 31%, **במגזר הממשלתי** (ללא מלכ"רים ציבוריים) - 26% **ובמגזר המלכ"רים הציבוריים** - 3%. בשנת 2012 היתה חלוקה דומה: במגזר המלכ"רים הפרטיים ההוצאה הסתכמה ב-9.1 מיליארדי ש"ח שהם 39% מכלל ההוצאה הלאומית לרווחה. היתר בוצע במגזר העסקי - 31%, במגזר הממשלתי (ללא מלכ"רים ציבוריים) - 27% ובמגזר המלכ"רים הציבוריים - 3% (ראו תרשים 8).

תרשים 7 - הוצאה לאומית לרווחה, לפי מגזר מבצע (ללא העברות למשקי בית), במיליארדי ש"ח 2013-2011

תרשים 8 - הוצאה לאומית לרווחה, לפי מגזר מבצע (ללא העברות למשקי בית), באחוזים 2013-2011

מנתוני תרשים 7 ניתן לראות כי חלקה של הממשלה באספקת שירותי רווחה עלה משנת 2011 לשנת 2012 וירד בשנת 2013, ואילו חלקו של מגזר המלכ"רים הפרטיים ירד משנת 2011 ל-2012 ועלה בשנת 2013.

מנתוני לוח 4 ניתן לראות כי עיקר ההוצאה על שירותי רווחה נותב לאזרחים ותיקים (יותר מ-8 מיליארד ש"ח, לא כולל פנסיות וקצבאות, 34% מסך ההוצאה). סכומים של יותר מ-5 מיליארד ש"ח הוצאו על כל אחד מסוגי השירות: אנשים עם מוגבלויות וילדים ונוער, שהם כ-21%-23% מסך ההוצאות. רק 22% הוקצו עבור כל שאר תחומי הרווחה. המגזר העסקי ביצע כ-31% מסך ההוצאה, ובעיקר בסוג שירותי אזרחים ותיקים בקהילה. במשרדי הממשלה כגוף מבצע, עיקר ההוצאות מופנות לדיור: כ-38% מסך ההוצאות במשרדי ממשלה ובביטוח לאומי הופנו כ-49% לאנשים עם מוגבלויות. ההוצאות לביצוע סוג שירות ילדים ונוער במלכ"רים ציבוריים היווה כ-58% מסך ההוצאות המגזר. עיקר ההוצאה במגזר המלכ"רים הפרטיים התמקדה בשני סוגי שירות: בילדים ונוער - 31% ואנשים עם מוגבלויות, כ-24% מסך ההוצאה במגזר זה.

מלוח 5, הפורט כל תחום בשירותי הרווחה לפי המגזר המבצע, עולה כי רובם המכריע של שירותי רווחה עבור אזרחים ותיקים ניתנים על ידי המגזר העסקי (כ-62% מסך הביצוע) ומגזר המלכ"רים הפרטיים ביצע כ-31%. אחוז השירותים הניתנים על ידי המגזר העסקי אף גבוה יותר בתחום האזרחים הוותיקים במוסדות ועומד על כ-71% מסך הביצוע. כלומר, מרבית בתי האבות ומוסדות הסיעוד בישראל מופעלים על ידי גורמים פרטיים. מגזר המלכ"רים הפרטיים היה המבצע העיקרי בתחום ילדים ונוער (כ-59%), ובתחומי המשפחה (כ-35%), ואנשים עם מוגבלויות (כ-40%) ועוד. המגזר הממשלתי היה המבצע העיקרי בתחום מובטלים ועידוד תעסוקה (כ-93%), דיור (כ-88%), ומשפחה (כ-65%).

בכל המגזרים חלק הארי של ההוצאה מתייחס לעלות השכר (ראו לוח 6). במגזר העסקי כ-63% מסך ההוצאות היה על שכר, האחוז הגבוה ביותר מכל המגזרים, בהשוואה ל-47% במגזר הממשלה (60% ברשויות מקומיות) ו-49% במגזר המלכ"רים הפרטיים. בדומה לשנים 2011 ו-2012, שבהן כ-64% ו-61% (בהתאמה) מסך ההוצאות במגזר העסקי היו על שכר.

נתח ההוצאות התפעוליות במגזר הממשלה היה כ-46%, במגזר המלכ"רים הפרטיים - 37% ובמגזר העסקי רק 30% מסך ההוצאות, בדומה לשנים 2011 ו-2012 שבהן נתח ההוצאות התפעוליות היה גבוה ביותר במגזר הממשלה, כ-46% ו-40%, בהתאמה.

הגדרות והסברים

הוצאות רווחה מוגדרות ע"י ה-OECD² כאספקת הטבות והעברות כספיות ממוסדות ציבוריים ופרטיים למשקי בית במטרה להבטיח תמיכה בנסיבות המשפיעות בצורה שלילית על רווחת משקי בית, בהינתן שהטבות והעברות כספיות אלה אינן מהוות תשלום ישיר עבור סחורה או שירות מסוימים ולא חוזה או העברה אינדיבידואליים.

סיווג לפי מגזר

- א. מגזר עסקי** - כולל את כל המפעלים, התאגידים והמפעלים הן בבעלות פרטית והן בבעלות ציבורית, לרבות גופים עסקיים שאינם מאורגנים בחברות, שפעלו בתחום הרווחה. ענף הרווחה לפי הסיווג של ענפי הכלכלה כולל את הענפים: רווחה וסעד עם מגורים (ענף 87), רווחה וסעד ללא מגורים (ענף 88)³, וכן חברות ביטוח (קרנות הפנסיה) המשלמות תשלומי פנסיה בגין פנסיה צוברת. הוצאות המגזר העסקי לרווחה כוללות תשלומי מעבידים לביטוח לאומי.
- ב. מגזר ממשלה** - בהגדרה רחבה כולל את כל משרדי הממשלה, הרשויות המקומיות, המוסדות הלאומיים והמוסד לביטוח לאומי. מגזר זה גם כולל מלכ"רים שהממשלה מממנת בתקצוב ישיר את רוב הוצאותיהם (כלומר מעל 50% מההוצאות, לא כולל מימון שנעשה באמצעות קניית שירותים באמצעות חוזים). מלכ"רים אלו מוצגים בלוחות בנפרד בשם "מלכ"רים ציבוריים" כחלק ממגזר הממשלה.
- ג. מלכ"רים פרטיים** - כוללים את כל העמותות והארגונים שפועלים ללא כוונת רווח המשרתים את משקי הבית ואשר המימון מהמגזר הממשלתי מהווה פחות מ-50% מכלל הוצאותיהם. רכישת שירותים ע"י הממשלה אינה נחשבת לתקצוב ישיר.
- ד. חו"ל** - היחידות המוסדיות שאינן תושבות המדינה המבצעות עסקאות עם יחידות תושבות המדינה, או שיש להן קשרים כלכליים אחרים (כמו תביעות בין תושבים לבין לא תושבים) עם יחידות תושבות המדינה. חו"ל כולל גם יחידות מוסדיות מסוימות אשר ממוקמות פיזית בתחום הגאוגרפי של המדינה. לדוגמה: שגרירויות, קונסוליות או בסיסים צבאיים, לרבות ארגונים בין-לאומיים. כמו כן מגזר חו"ל כולל תרומות מחו"ל ע"י אנשים פרטיים או באמצעות קרנות פילנתרופיות.
- ה. משקי בית** - אדם אחד או קבוצה של אנשים החיים במשותף. הוצאות משקי בית כוללות רכישת שירותי רווחה, כגון רכישת שירותי מטפלות בית וכן תשלומים לביטוח לאומי.

מקורות הנתונים

מגזר עסקי – סקר מסחר ושירותים, למ"ס.

מגזר ממשלה – דוחות מפורטים של ביצוע תקציב הממשלה, דוחות שנתיים של רשויות מקומיות וביטוח לאומי.

מלכ"ר פרטי וציבורי – ניתוח דו"חות כספיים של מלכ"רים בסקר למ"ס.

² Indicators of OECD- SOCX - social expenditure

³ לפי הסיווג האחד של ענפי הכלכלה 2011 (ISIC Rev. 4).

⁴ מוסדות ללא כוונת רווח בחשבון הלוויין ניתן לסווג ל-12 סוגי שירות בהתאם לסיווג הבין-לאומי של ארגונים ללא כוונת רווח במערכת החשבונות הלאומיים (ICNPO), שהיא המומלצת ע"י האו"ם או בהתאם למערכת ה-SOCX המומלצת ע"י ה-OECD והמחלקת את המלכ"רים ל-9 סוגי שירות.

לצורך בניית חשבון הרווחה הוחלט על סיווג אחיד של סוגי שירות אשר ישלב בין שני מקורות סיווג (סיווג ICNPO של תחום המלכ"רים⁴ וסיווג SOCX של המגזר הציבורי⁵).

1. **אזרחים ותיקים** - מערכת הגנה סוציאלית בצורת קצבאות והטבות בעין מול הסיכונים הקשורים לאזרחים הוותיקים (אובדן ההכנסה, הכנסה נמוכה, חוסר העצמאות בביצוע מטלות יומיומיות, השתתפות מופחתת בחיים חברתיים וקהילתיים, וכו').

סוג שירות זה כולל ארבעה סעיפי משנה:

1.1 **קצבאות אזרחים ותיקים** – קצבאות אזרחים ותיקים המשולמות ע"י ביטוח לאומי וקצבאות שלא לפי חוק

ביטוח לאומי וממומנות על יד הממשלה. לקצבת זקנה על פי חוק הביטוח הלאומי זכאי תושב/ת ישראל שהגיע לגיל המזכה בקצבת זקנה, ובלבד שהיה מבוטח פרק זמן כנדרש בחוק, ושולמו בעדו דמי ביטוח כחוק. לתחום הזקנה נכנסות גם תוספות לתלויים אשר משולמים למקבלי פנסיית זקנה עם תלויים שגילם נמוך מגיל הפנסיה. כמו כן הסעיף כולל השלמת ההכנסה לפי חוק הבטחת הכנסה. קצבאות לשארים נכללו כאן.

1.2 **פנסיות** - הטבות כספיות לאזרחים ותיקים מספקות הכנסה לפורשים משוק העבודה או מבטיחות הכנסה כאשר

פרט מגיע לגיל פרישה סטנדרטי. פנסיות ליוצאים לפרישה מוקדמת גם כן כלולות בתחום זה: פנסיות שמשלמים לפני שהמוטב מגיע לגיל פרישה סטנדרטי המיוחד לתכנית ספציפית.

כולל: תכניות פנסיה תקציבית לעובדי מדינה, לאנשי צבא קבע ואוניברסיטאות (פנסיה תקציבית) ותכניות פנסיה צוברת.

1.3 **אזרחים ותיקים בקהילה** - בתחום זה כלולות קצבאות סיעוד והוצאות רווחה על שירותים לאוכלוסייה

המבוגרת במטרה לסייע להם עם מטלות יומיומיות (עזרה בבית), שירותים וסחורות שונים הניתנים לקשישים, כדי לאפשר להם להשתתף בחיי הקהילה ובפעילויות פנאי ותרבות. כולל הטבות כגון: הנחות בארנונה מרשויות מקומיות והנחות בחשמל ומים, סובסידיה לתחבורה ציבורית ואגרת טלוויזיה.

1.4 **אזרחים ותיקים במוסדות** - הטבות בעין, כגון לינה, לעתים בתנאי פנסיון לאזרחים ותיקים במוסדות מיוחדים.

בתחום זה כלולות הוצאות רווחה על שירותים לאוכלוסייה מבוגרת, שירותים כגון מעונות יום ושירותי שיקום, בתי אבות ושירותי דיור מוגן, עזרה בבית והטבות בעין לאוכלוסייה זאת.

2. **ילדים ונוער** - מערכת הגנה סוציאלית בצורת קצבאות והטבות בעין עבור ילדים ונוער. בתחום זה כלולות קצבאות

ילדים והוצאות כגון: מעונות יום ותכניות לילדים, תכניות ומוסדות חינוך קדם-יסודי לילדים מתחת לגיל 3. תכניות לילדים ונוער בסיכון.

התחום גם כולל הטבות בעין, כגון מחסה ומזון הניתנים לילדים בגילי טרום בית ספר במהלך היום או בשעות מסוימות במהלך היום, סיוע כספי בתשלום לאחות עבור השגחה על ילדים במשך היום, מחסה ומזון הניתן לילדים באופן קבוע (יתומים וכו'), סחורות ושירותים הניתנות בבית לילדים או לאלו המטפלים בהם, שירותים ומוצרים שסופקו לנוער ולילדים במרכזי נופש ופנאי.

3. **משפחה** - מערכת הגנה סוציאלית בצורת קצבאות והטבות בעין עבור משפחות. בתחום זה נכללת הוצאה לתמיכה

⁵ Indicators of OECD- SOCX - social expenditure

כולל קצבאות, כגון דמי לידה, מענקי לידה, הטבות חופשת לידה, קצבאות משפחה, מתן תשלומים תקופתיים או חד-פעמיים לתמיכה במשקי הבית ולעזור להם לעמוד בעלויות של צרכים ספציפיים (למשל, אלה של המשפחות החד הוריות או משפחות עם ילדים נכים).

כולל הטבות בעין, כגון מחסה ומזון הניתנים למשפחות באופן קבוע (משפחות אומנה וכו'), שירותים ומוצרים שסופקו למשפחות.

4. אנשים עם מוגבלויות - מערכת הגנה סוציאלית בצורת קצבאות והטבות בעין לאנשים שהם באופן מלא או חלקי אינם מסוגלים לעסוק בפעילות כלכלית או לחיות חיים נורמליים בשל ליקוי גופני או נפשי, קבוע או מתמשך. כמו כן מערכת הגנה סוציאלית בצורת קצבאות והטבות במטרה להחליף באופן מלא או חלקי הפסד הכנסה במשך חוסר יכולת זמנית לעבוד כתוצאה ממחלה או פציעה.

קצבאות כוללות קצבאות נכות המשולמות מתחת לגיל הפרישה הסטנדרטי לאנשים בעלי נכות אשר פוגעת ביכולתם לעבוד והטבות פרישה מוקדמות ששולמו לעובדים מבוגרים שפרשו לפני הגיעם לגיל פרישה הסטנדרטי בשל יכולת מופחתת לעבוד. הוצאה על תאונת עבודה ומחלה כוללת כל הוצאה כספית, כגון תשלום דמי מחלה, קצבאות מיוחדות ותשלומים הקשורים למוגבלות כמו פנסיות לנפגעי עבודה. שירותים לאנשים עם מוגבלויות כוללים הוצאה על שירותים כמו מעון יום ושירותי שיקום, עזרה בבית והטבות בעין אחרות.

הטבות בעין, כגון לינה או בתנאי פנסיון לאנשים עם מוגבלויות במוסדות מתאימים, סיוע הניתן לאנשים עם מוגבלויות כדי לעזור להם עם מטלות יומיומיות (עזרה בבית, מתקני תחבורה וכו'), קצבאות המיועדות לאדם המטפל באנשים עם מוגבלויות, תכניות הכשרה מקצועית כדי לקדם את השיקום התעסוקתי והחברתי של אנשים עם מוגבלויות, שירותים מוצרים ומוצרים שסופקו לאנשים עם מוגבלויות, כדי לאפשר להם להשתתף בחיי הקהילה ובפעילויות פנאי ותרבות.

5. אוכלוסיות במצבי חירום - מערכת הגנה סוציאלית בצורת קצבאות והטבות בעין עבור קבוצות אוכלוסייה בסיכון כגון: הוצאות בגין סיוע לנשים מוכות, מכורים לסמים, קורבנות אלימות, עבריינים, תכניות שיקום לנוער ממשפחות במצוקה, פליטים, ניצולי שואה והוצאות לקליטת עלייה - הטבות כספיות לעולים חדשים המשולמות על ידי הממשלה ומוסדות לאומיים. כולל הטבות בעין, כגון מחסה לטווח קצר ולטווח ארוך הניתנת לאנשים פגיעים וחסרי כל, שיקום מאלכוהול ושימוש בסמים, מתן שירותים וסחורות במטרה לסייע לאנשים פגיעים.

6. דיור - מערכת הגנה סוציאלית הכוללת בעיקר גמלאות או הטבות שמטרתן לסייע למשקי הבית (שהם ללא אמצעים) לממן את עלויות הדיור (מקבלי הטבות אלו נבדקים מבחינת אמצעים). גמלאות אלה כוללות תשלומים על בסיס זמני או קבוע על מנת לסייע עם עלויות שכר דירה (סבסוד דמי שכירות), להקל על בעלי דירות בתשלום משכנתאות או ריבית, סיוע במתן דיור במחיר נמוך ממחיר השוק או דיור ציבורי, והטבות אחרות שמטרתן לסייע בתשלום הוצאות דיור.

7. מובטלים ועידוד תעסוקה - מערכת הגנה סוציאלית בצורת קצבאות והטבות בעין עבור אנשים שמסוגלים לעבוד, זמינים לעבודה אך אינם מסוגלים למצוא תעסוקה הולמת. כולל קצבאות, כגון דמי אבטלה מלאים או חלקיים, הטבות פרישה מוקדמות ששולמו לעובדים מבוגרים שפרשו לפני שהגיעו לגיל הפרישה הרגילה, קצבאות לקבוצות מטרה בשוק העבודה הנוטלים חלק בתוכניות אימונים שנועדו לפתח את הפוטנציאל שלהם לתעסוקה, פיצויי פיטורים, תשלומים תקופתיים אחרים או סכומים חד-פעמיים למובטלים, במיוחד עבור מובטלים לטווח ארוך, ומס הכנסה שלילי.

כולל הטבות בעין, כגון נידוד ותשלומים עבור יישוב מחדש, הכשרה מקצועית הניתנת לאנשים חסרי עבודה או לאנשים

בסיכון לאבד את מקום עבודתם אשר מיועדת להגדלת הסיכויים של מקבל ההטבה למצוא עבודה או לשפר באופן אחר את יכולת ההשתכרות שלו, סיוע בלינה, אוכל או בגדים הניתנים למובטלים ובני משפחותיהם.

8. **סיוע כספי (לנמ"א)**⁶ - סיוע כספי שלא ניתן היה לשייך לאף קטגוריה. נכללות בו בעיקר עמותות (מלכ"רים) שמסייעות באופן כספי ליחידים, כגון עמותת מפעלי צדקה וחסד, ומוסדות שעיקר פעילותם במתן מלגות כספיות.

9. **עזרה בעין (שווה כסף) –** תרומה וסיוע באמצעות מוצרים ושירותים שאינם כסף. בקטגוריה זו נכללות עמותות כגון: עזר מציון, עמותת לשובע וארגון לתת. דהיינו עמותות שמעבירות בעיקר מזון לנצרכים.

10. **אחר** - הוצאות אדמיניסטרציה ושירותי הגנה סוציאלית אחרים שלא ניתן היה לשייכם לאף קטגוריה.

⁶ לנמ"א - לא נמצא במקום אחר